

Memo

aan	:	De raad
van	:	Nina Hofstra
organisatie	:	Concerncontrol
eenheid	:	
i.a.a.	:	
datum	:	15 juni 2023
onderwerp	:	Vraag technische informatieavond
Corsa reg.nr.	:	/

Tijdens de technische informatie avond over de jaarrekening 2022 is gevraagd om de berekende risico's in de categorie algemeen en overige risico's (2.000.000 euro) te voorzien van een onderbouwing.

Algemeen:

Risico beheersing is het geheel aan maatregelen dat bewust door het college wordt genomen om risico's te signaleren, over te dragen, te vermijden, te verminderen of te accepteren. Het doel van risicobeheer is de kans vergroten om de beoogde doelen en resultaten te behalen. Hierbij streeft Harderwijk naar risicobeheer als gewoonte, door middel van structureel aandacht voor risico's. Risico bewustzijn binnen de gemeente is belangrijk om gefundeerde besluiten te nemen waarbij aanwezige risico's en mogelijke gevolgen voor onze samenleving als ook de financiële positie van de gemeente in afgewogen kunnen worden.

Om inzicht te krijgen in de risico's worden deze jaarlijks (bij de jaarrekening) organisatie-breed geïnventariseerd en gekwantificeerd naar omvang en de kans dat het risico zich voordoet.

Vervolgens worden beheersmaatregelen geformuleerd om de risico's te reduceren. Het overblijvende restrisico vormt tezamen de onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit. Het totaal aan gecategoriseerde restrisico's is -onderbouwd- gepresenteerd in de jaarrekening (bladzijden 114 en 115).

Daarnaast is er een aantal restrisico's die -ten opzichte van de andere risico's- op dit moment minder concreet zijn, of te klein in omvang om apart te benoemen. Er zijn ook dossiers die feitelijk tussen wal en schip zijn beland omdat ze al in het besluitvormingsproces zitten (of zelfs al besluitvorming heeft plaatsgevonden), maar dat er nog geen financiële dekking aan gekoppeld is waardoor het nog geen onderdeel is van de begroting. Binnen grondzaken worden risico's berekend voor de grexen, terwijl er ook risico's zijn bij de overige gronden (die niet tot een grex behoren). De omvang van die risico's kwantificeren we zo goed mogelijk maar publiceren we liever kwalitatief om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen.

Onderbouwing en toelichting:

Onderbouwing overig algemeen:

1. Onderwijshuisvesting IHP
2. MFC Harderwijk
3. Door DeCentralisatie gelden
4. (Nieuwe) projecten
5. Rest grondzaken
6. Overig algemeen/restrisico's

1. **Onderwijshuisvesting**; het IHP is vastgesteld en doet een (zwaar) beroep op het begrotingssaldo. Financiële besluitvorming vindt hierover plaats bij de kadernota 2024. Nu er een concrete bestuurlijke keuze voorligt verandert het risico van een zorgplicht van de gemeente voor onderwijshuisvesting, naar een risico op uitvoering van bouwprojecten van scholen. De aard en omvang van die risico's zullen de komende jaren specifiek in beeld gebracht gaan worden en maken nu onderdeel van de categorie overig algemene risico's.
2. **MFC Harderwijk**. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening was er discussie over het beschikbaar stellen van aanvullende middelen voor MFC Harderwijk. Er vond een nadere analyse plaats en er waren al kosten gemaakt. De aanvullende gevraagde middelen zijn op dat moment geen onderdeel van de begroting.
3. **DDC gelden**. Er is nog een debat gaande over de door te decentraliseren gelden. De raad heeft besloten om deze gelden uit de begroting te halen. Er wordt gesproken over diverse mogelijkheden.
4. **Projecten**: Er zijn besluiten genomen om (nieuwe) grotere projecten aan te gaan zoals de bouw van parkeergarages en de ontwikkeling van nieuwe ruimtelijke projecten, het realiseren van windmolens en het project warmtenet en zonnepark op overloopterrein. Projecten die risico's met zich meebrengen, die zullen ook onderdeel gaan vormen van de jaarlijkse risico inventarisatie. Tevens zijn er risico's gesignaleerd op lopende(en onlangs afgeronde) projecten, zoals de nieuwbouw van het zwembad, waar de btw teruggaven op sportaccommodaties (SPUK) niet gegarandeerd is.
5. **Grondzaken** niet zijnde onderdeel van bestaande grexen; Binnen de grexen worden scenario analyses uitgevoerd en algemene en grexgebonden risico's geïnterpreteerd. Voor de overige gronden die niet tot de grexen behoren is nog geen aparte categorie gedefinieerd, waardoor ook deze risico's nu een plek hebben gekregen in de categorie overig algemeen.
6. **Overig algemeen**; In onze bedrijfsvoering lopen we dagelijks risico. Menselijke fouten kunnen leiden tot schade zoals bijvoorbeeld foute aanbestedingen of onjuiste invulling van SISA verantwoordingen. De exploitatie van het nieuwe zwembad en sporthallen zullen gaan leiden tot bijstelling van de huidige exploitatie budgetten. Dat zelfde geldt voor het onderzoek naar kostendekkendheid van leges na veranderingen in wet- en regelgeving. Zo zijn er vele voorbeelden te bedenken van veranderende onderdelen in de bedrijfsvoering en veranderende wet- en regelgeving die een direct effect kunnen hebben op onze begroting en budgetten. Ook risico's op het gebied van cybercrime waarvan de experts zeggen, het is niet de vraag of, maar wanneer we daar als gemeente mee te maken zullen gaan krijgen is een risico met mogelijk verstrekkende financiële gevolgen.

Tot slot

Om schijn nauwkeurigheid te voorkomen in de berekeningen van risico's en de wetenschap dat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen is ervoor gekozen om een algemene rest post op te nemen in het weerstandsvermogen. Een afgerond bedrag van 2 miljoen euro. Realistisch maar afgerond naar beneden.

De systematiek om te komen tot een risicoberekening is een proces dat onderdeel is van de accountantscontrole en door de accountant (van de gemeenteraad) als goed is beoordeeld (zie managementletter 2022). De nota weerstandsvermogen en risicomanagement zal eind dit jaar of begin 2024 worden geactualiseerd.